

ଦ୍ୱାନ୍ତିକ ବୀକ୍ଷଣେ ରବୀନ୍ଦ୍ର-ପୁରୁଷ ଓ ନାରୀ ଭାବନା

ଡ. ଚନ୍ଦ୍ରମା ବସୁ

“ମାନୁଷେର ସୃଷ୍ଟିତେ ନାରୀ ପୁରାତନୀ । ନରସମାଜେ ନାରୀଶକ୍ତିକେ ବଲା ଯେତେ ପାରେ ଆଦ୍ୟଶକ୍ତି । ଏହି ସେହି ଶକ୍ତି ଯା ଜୀବଲୋକେ ପ୍ରାଣକେ ବହନ କରେ, ପ୍ରାଣକେ ଶୋଷଣ କରେ ।”
ଉନିଶ ଶତକେର ନବଜାଗରଣେର ବିଶେଷ ଉତ୍ସେଖଯୋଗ୍ୟ ଦିକ ହଳ ନାରୀ ଓ ତାର ସାମାଜିକ ଅବହା ସମ୍ପର୍କେ ସଚେତନତା । ଫଳେ ନବଜାଗରତାର କାଳ ଥିକେ ଶୁରୁ କରେ ଏଥନ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାନବତାବାଦ, ନାନା ସାମାଜିକ ଆନ୍ଦୋଳନ, ସ୍ୱକ୍ଷିଷ୍ଟାତ୍ମକ ଚିନ୍ତାଧାରା, ସାମ୍ଯବାଦ, ଧର୍ମନିରପେକ୍ଷତା, ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରସାର ଇତ୍ୟାଦିର ପ୍ରେକ୍ଷିତେ ସମାଜେ ନାରୀ ଓ ପୁରୁଷ ସଂକ୍ରାନ୍ତ ଭାବନାର ପ୍ରାସିଦ୍ଧିକତା ଉପଲବ୍ଧ ହେଁଛେ । ନାରୀବାଦ, ନାରୀମୁକ୍ତି, ଆନ୍ଦୋଳନ ଓ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ପ୍ରେକ୍ଷାପଟେ ଏ ଦେଶେଓ ତାଣପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେଁଇଛେ । ଆଧୁନିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧେର ସ୍ଵତ୍ତ୍ଵ ଧରେ ସମାଜ, ଅର୍ଥନୀତି, ରାଜନୀତିର ପ୍ରସ୍ତେ ଗୁରୁତ୍ୱ ପାଞ୍ଚେ - ନାରୀ ଓ ପୁରୁଷେର ଦେହ ଓ ମନ୍ତ୍ରିକେ ଗଠନ ଓ କାଜେର ତାରତମ୍ୟ, ହରମୋନେର ପ୍ରଭାବ, ନାରୀ ଓ ପୁରୁଷେର ଆବେଗ, ଚାହିଦା, ଆଶ୍ରମ, ପ୍ରବଗତା, ଭୟ ଆନନ୍ଦେର ମତ ମନଭାତ୍ତିକ ଫାରାକ, ନାରୀହୁ ଓ ପୁରୁଷହୁର ଧାରଣା ଗଠନେ ଆର୍ଥ-ସାମାଜିକ ସାଂକ୍ଷ୍ରତିକ ଅବଦାନ, ଏହି ପ୍ରେକ୍ଷିତେ ସମାଜେ ସଂସାରେ ଅଧିକାରବୋଧ, ନାରୀର ଭୋଟାଧିକାର, ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରସାର, ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଓ ପ୍ରଶାସନିକ କାଜେ ନାରୀର ଅଂଶଗ୍ରହଣ, ନାରୀର ଯାତ୍ରୁତ୍ସର୍ଗହେର ସ୍ଵାଧୀନତା, ଏକଇ ସଙ୍ଗେ ନାରୀନିର୍ଯ୍ୟାତନ ବପ୍ରକାଶ ଓ ନିପୀଡ଼ନେର କଥା । ଏ କଥା ବହୁ ଚର୍ଚିତ ଓ ଆଲୋକିତ ଯେ ନାରୀ ଓ ପୁରୁଷେର ବୈଷମ୍ୟେର ଏକଟି କ୍ଷୁଦ୍ର ଅଂଶ ପ୍ରାକୃତିକ କିନ୍ତୁ ଆଧିକାଂଶଇ ଆର୍ଥ ସାମାଜିକ । ଆଧୁନିକ ଦୃଷ୍ଟିଭ୍ୟୋଗିତେ ଅନେକେଇ ମନେ କରେନ ଶୋଷଣମୁକ୍ତ ସମାଜ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରେ, ନାରୀକେ ଶିକ୍ଷା ଓ ସ୍ଵାଧୀନ ଜୀବିକାର୍ଜନେର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ଦାନ କରେ ଏବଂ ଶୈଶବ ଥିକେ ତାର ଉପଯୁକ୍ତ ଆତ୍ମବିଶ୍ଵାସ ଗଠନ କରେ, ହୀନମନ୍ୟତା ଦୂର କରେ - ନାରୀ ପୁରୁଷେର ଅବହାନ୍ତର ଭେଦ ଅତିକ୍ରମ କରେ ନାରୀକେ ସ୍ଵମହିମାୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରା ସମ୍ଭବ । ନବଜାଗରଣେର ପୂର୍ଣ୍ଣ-ଆଲୋକବାହୀ, ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ତାଁର ନିଜସ୍ଵଭାବନାୟ ବିଷୟାଟିକେ ଦେଖେଛିଲେ । ସେଇ ଦେଖାଯ ନାରୀଦେର ପ୍ରତି ଇତିବାଚକ ପ୍ରଗତିଶୀଳତା ସେମନ ଛିଲ, ତେମନି ଉପର୍ଥିତ ଗତାନୁତିକ ପୁରୁଷତାତ୍ତ୍ଵିକ ସମାଜେର ପ୍ରଚଳିତ, ପ୍ରଥାଗତ ଧାରଣାଓ । ବିପରୀତମୁଖୀ ଦୁଇଭାବନାର ଅବହାନେ ଏକ ଦ୍ୱାନ୍ତିକ ମତାମତେର ସନ୍ଧାନ ପାଓଯା ଯାଇ ତାଁର ନାରୀଭାବନାୟ ।

ନିତାନ୍ତ ତରଣ ବୟସ ଥିକେଇ ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ନରନାରୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏବଂ ତାଦେର ପାରମ୍ପରିକ ପ୍ରକୃତିର ପାର୍ଥକ୍ୟ, ସମାଜେ ନାରୀର ହାନ ଓ ଦୂରବହୁ, ପୁରୁଷ ଓ ନାରୀର ଯୌଥଜୀବନେର ଚରିତାର୍ଥତା, ନାରୀର ମାତୃତ୍ୱ ଓ ଦାୟିତ୍ୱ, ନାରୀଶିକ୍ଷାର ପ୍ରୋଜନୀୟତା - ଏବଂ ସାମଗ୍ରିକଭାବେ ନାରୀଜୀବନ ନିଯେ ଭେବେଛେ ଏବଂ ଲିଖେଛେ । ଏହି ଭାବା ଓ ଲେଖାର ମଧ୍ୟମେଇ ଏ ବିଷୟେ ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥେର ଯେ ମନୋଭାବେର ସଙ୍ଗେ ପରିଚିତି ହତେ ହେଁ - ତାର ମଧ୍ୟେଇ ରଯେଛେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଏକ ବୈପରୀତ୍ୟ । ଯେ ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ସମାଜେ ନାରୀର ନିପୀଡ଼ନ, ଦୁଦର୍ଶ ଛବି ତୁଳେ ଧରେନ ଗଲେ, କବିତାଯ; ପ୍ରତିବାଦୀ କରେ ଗଡ଼େନ ତାଁର ନାରୀଚାରିତ୍ରଦେର - ତିନିଇ ଆବାର ନାରୀର ସାମର୍ଥ୍ୟ ଆର ତାର ପାରଙ୍ଗମତାକେ ସଥାଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଦିତେ